

Ansvarlig redaktør: Øystein Hage
Redaktør: Nils Torsvik
Desksjef: Ann Eileen Ditlevsen Nygård
Daglig leder: Maj-Bente Juvik Vonheim

Fiskeribladet – en uavhengig avis for Kyst-Norge

Takk for sist

Fredag vedtok fiskerne i Nordland å si nei til den nye tredelingen av makten i Norges Fiskarlag. Vedtaket bør ikke komme overraskende for noen med tilknytning til Norges Fiskarlag, siden dette har ligget i kortene helt siden november i fjor. Nå ender saken med at landsmøtet må behandle strukturen på nytt. Det kan også leses som «takk for sist»-hilsen til Fiskebåt og generalsekretær i Fiskarlaget, Otto Gregussen.

Det har ulmet i Norges Fiskarlag helt siden 2. november i fjor. Da stemte landsmøtet i Fiskarlag ned forslaget fra de tre nordligste fylkene om å utsette spørsmålet om maktfordelingen i det nye Fiskarlaget. Fiskerne i nord ønsket å utsette saken, fordi de prøvde, etter egen mening, å strekke ut en hånd til resten av organisasjonen, for på den måten komme frem til et vedtak alle kunne føle seg vel med.

Men med 46 av 69 stemmer gikk landsmøtet inn for at de tre delene av Fiskarlaget, nord, sør og Fiskebåt, skulle ha lik makt i organiseringen. Dermed ble fiskerne fra

„I stedet for å få til et forent forlik og et sammensveiset lag, har det motsatte skjedd

nord overkjørt, og de varslet allerede på vei ut av møtesalen i Trondheim i fjor, at saken kunne komme til å stoppe opp når den skulle behandles i fylkeslagene. Det er nettopp det som nå har skjedd.

Fiskerne i nord representerer 50–60 prosent av medlemsmassen, men får kun 33 pro-

sents innflytelse. Fiskebåt mener de står for 50–60 prosent av verdiene i fiskeflåten, og derfor bør de få mer makt enn det de tallmessig har krav på. Men istedenfor å bruke noe mer tid på å diskutere sakene, trumfet makten i sør gjennom vedtaket. Slik sett var fredagens konklusjon på mange måter en varslet katastrofe.

Vedtaket kan først av alt leses som et nederlag for Otto Gregussen og ledelsen i Fiskebåt. Deres kamp for å få økt innflytelse til Fiskebåt har strandet. Nå rykker hele organisasjonsdebatten tilbake til start, og viser med all tydelighet at flertallet burde lyttet til kritikerne og brukt mye mer tid til å bearbeide medlemsmassen.

Det er selvsagt gode argumenter både for og mot den foreslåtte tredelingen, men det største problemet med saken er håndteringen av den. I stedet for å få til et forent forlik og et sammensveiset lag, har det motsatte skjedd.

De endringskåte burde forutsett hva utfallet på årsmøtene til lokallagene ville blitt, og håndtert saken deretter. Nøkkelen hadde vært å bruke mer tid. Det hele bærer dessverre preg av slett håndverk, og mangel på fingerspissfølelse. Det er trist.

Konsekvensen er at makten i Ålesund og Trondheim har skapt mer splittelse enn samhörighet. Det nytter ikke å snakke om at fiskerne bør stå sammen, når den ene parten bruker rå makt for å få sine krav gjennom. Det er underlig at ikke Otto Gregussen, Audun Maråk og Jonny Berfjord også innser dette.

MENINGER

VIKTIG FOR OSS ALLE: I framtiden vil det bli enda mer fokus på å identifisere og bruke de gode lokalitetene for havbruksproduksjon pga. de svære verdiene disse representerer for samfunn og næring, skriver dagens gjest. ILLUSTRASJONSFOTO: BRIAN CLIFF OLGUIN

Gode havbrukslokaliteter er indrefiletten i norsk lakseoppdrett.

Jakten på de optimale havbrukslokalitetene

Én sjølokalitet kan gi en verdiskaping på flere hundre millioner kroner. En produktiv lokalitet som ikke blir anvendt til havbruk representerer et økonomisk tap for samfunnet.

Selv om innovasjoner vil øke produktiviteten i lukkede anlegg er det vanskelig å se at de kan oppnå de samme lave kostnadene som produktive lokaliteter med åpne mærer. De gode lokalitetene tillater en stor biomasse av levende laks, og de gir høy tilvekst og lav dødelighet. Dette skyldes delvis god vannutskiftning som gir fisken nok oksygen og fører vekk organisk materiale fra anlegget.

Mange faktorer

Men en lokalitet kan ikke vurderes isolert fra det marine miljøet rundt den. En god havbrukslokalitet har også lavt smittepress pga. dens beliggenhet i forhold til andre havbrukslokaliteter og vannstrømmer. For en lokalitet som isolert sett har høy produktivitet men som ligger i vandringsruten til mye vill laksesmolt, eller i et produksjonsområde med generelt stort lusepress, kan det være vanskelig å realisere den optimale produksjonen. Smittepress og mulige negative effekter på det marine miljøet og andre aktører begrenser bruk av lokaliteter.

Jakten på gode lokaliteter

I framtiden vil det bli enda mer fokus på å identifisere og bruke de gode lokalitetene for havbruksproduksjon pga. de svære verdiene disse representerer for samfunn og næring.

„Når man ser hvordan samfunnet fokuserer på havbruksnæringen i dag er det grunn til å være bekymret for at samfunnet i fremtiden ikke vil klare å skape velstand og velferd fra vår produktive kyst

Samfunnet trenger for det første bedre kunnskap for å identifisere lokaliteter og måle deres produksjonspotensiale. For det andre bedre reguleringer og forvaltning som gjør at vi faktisk utnytter dette potensialet samfunnsøkonomisk. For det tredje må vi ha transparente og effektive mekanismer for tildeling av rettigheter til lokaliteter og deling av verdiskapingen fra disse.

Et av de overordnede målene for forvaltningen av havbruksnæringen er å sikre at samfunnet bruker de produktive lokalitetene på måter som maksimerer verdiskapingen. For et stort antall lokaliteter langs kysten er det ingen andre anvendelser som er i nærheten av å gi den samme finansiering av vår velferd. Når man ser hvordan samfunnet fokuserer på havbruksnæringen i dag er det grunn til å være bekymret for at samfunnet i fremtiden ikke vil klare å skape velstand og velferd fra vår produktive kyst.

GJESTEN

Ragnar Tveterås,
 professor i økonomi ved
 Universitetet i Stavanger

SKRIBENTER:

Øystein Sandøy | Ulf Winther | Halfdan Mellbye
 Ragnhild Dahle Heen | Mariann Frantsen
 Audun Iversen | Ragnar Tveterås | Janita Arhaug